

Poučení k formuláři „Přehled OSVČ za rok 2009“

Obecné informace

Přehled o příjmech a výdajích, dle § 24 odst. 2 a 3 zákona č. 592/1992 Sb., v platném znění, je osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) povinna předložit Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky (dále jen ZP MV ČR), u které je registrována, do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání k dani z příjmu za zdaňovací období 2009, tj. nejpozději **do 30. dubna 2010** (pokud nemá daňového poradce). Přehled odevzdává i OSVČ, která má daň stanovenou paušální částkou nebo OSVČ v úpadku, na kterou byl prohlášen konkurs.

Povinnost podat Přehled o příjmech a výdajích **do 8. dubna 2010** má OSVČ v případě, že není povinna podle zvláštního předpisu daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, má pouze příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). Povinnost podat Přehled mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost v roce 2009 nebo v roce 2010 před termínem pro odevzdání Přehledu.

Pokud se dodatečně změni skutečnosti uvedené v tomto Přehledu, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat opravný Přehled a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li Přehled opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný Přehled, nejedná se o opravný Přehled, ale jen o opravu Přehledu.

Spolupracující osoba, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášena v kategorii OSVČ, musí podávat samostatný Přehled a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh osvobozena.

1. Identifikace pojištěnce

OSVČ uvede svoje základní identifikační údaje (jméno, příjmení, trvalý pobyt, rodné číslo / číslo pojištěnce, identifikační číslo organizace), na základě kterých je zavedena v evidenci ZP MV ČR. Pro hlášení změny údajů stanovených zákonem je OSVČ povinna používat tiskopisy, které jsou vydávány, příp. schváleny ZP MV ČR (např. Přihláška a evidenční list pojištěnce, Změnový list).

Způsob placení pojistného, kterým OSVČ provádí úhrady pojistného nebo záloh na pojistné se označí křížkem. Pokud jsou úhrady prováděny převodem z účtu, uvede jeho číslo (předčíslí účtu - číslo účtu / kód banky).

2. Prohlášení pojištěnce

Osvobození od platby záloh je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ. Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se v Přehledu nestanovuje minimální vyměřovací základ.

a) V celých kalendářních měsících, ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a **zaměstnání pro ni bylo hlavním zdrojem příjmů**, není OSVČ povinna platit zálohy na pojistné. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku.

b) Zálohy na pojistné neplatí také OSVČ za celé kalendářní měsíce, ve kterých byla **uznána práce neschopnou**, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů.

Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 2009 stanoven v kalendářním měsíci, ve kterém po celý tento kalendářní měsíc trvala některá z následujících skutečností:

a) plátcem pojistného byl i **stát**; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, žena na mateřské nebo rodičovské dovolené, uchazeč o zaměstnání atd.),

b) v **zaměstnání** bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,

c) OSVČ pobírala **nemocenské** z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením OSSZ),

d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním **postížením**, které se poskytuje mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů o sociálním zabezpečení,

e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na **starobní důchod**, avšak nespĺnila další podmínky pro jeho přiznání,

f) OSVČ celodenně osobně a řádně **pečovala** alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.

3. Přiznání k dani z příjmů

Daňové přiznání za rok 2009 se podává správci daně nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce, prodlužuje se lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2009 nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Tuto skutečnost musí OSVČ doložit ZP MV ČR (např. kopii plné moci, kterou OSVČ zmocňuje daňového poradce ke zpracování daňového přiznání) nejpozději **do 30. dubna 2010**.

OSVČ, která podle zvláštního právního předpisu účtuje v hospodářském roce a daňové přiznání bude podávat později než 31. března 2010, je povinna **do 31. března 2010** oznámit ZP MV ČR datum, ke kterému bude podávat daňové přiznání.

4. Pojistné OSVČ

Řádek 1

Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti v roce 2009. U spolupracující osoby se za příjem ze samostatně výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení považuje její podíl na společných příjmech. U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby účtující v soustavě podvojného účetnictví se uvede dílčí základ daně, připadající na příjmy dle § 7 zákona o daních z příjmů. Zahrnují se veškeré příjmy z roku 2009, i ty, které jsou pro daňové účely rozděleny na více let.

Řádek 2

Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatně výdělečné činnosti v roce 2009. Zahrnují se veškeré výdaje z roku 2009. U spolupracující osoby, u společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby účtující v soustavě podvojného účetnictví se uvede 0. Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje.

Řádek 3

Vyměřovací základ zaměstnance za rok 2009. Pokud OSVČ nebyla v roce 2009 zaměstnancem, nebo neuplatňuje snížení maximálního vyměřovacího základu OSVČ, zapíše se 0. Pokud OSVČ uplatňuje snížení maximálního vyměřovacího základu, zapíše úhrn vyměřovacích základů pro odvod pojistného na zdravotní pojištění zaměstnance, kterých dosáhla v roce 2009 u všech zaměstnavatelů. Tuto částku doloží potvrzením od zaměstnavatelů. Výše potvrzených příjmů (vyměřovacích základů pro odvod zdravotního pojištění) u jednoho zaměstnavatele může činit maximálně 1 130 640 Kč.

Řádek 4

Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2009 trvala samostatná výdělečná činnost.

Řádek 5

Z řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u ZP MV ČR.

Řádek 6

Počet kalendářních měsíců, ve kterých pro OSVČ byla povinná **splnit minimální vyměřovací základ**. Minimální vyměřovací základ je stanoven všem OSVČ, kromě zákonem stanovených výjimek viz bod 2. Prohlášení pojištěnce.

Řádek 9

Minimální vyměřovací základ pro rok 2009 činí dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství. Pro rok 2009 se počítá s částkou 23 555 Kč. Minimální měsíční vyměřovací základ pro rok 2009 je roven částce **11 777,50 Kč**. Částka 11 777,50 Kč x počet měsíců uvedených v řádku 6. Maximální hodnota ročního minimálního vyměřovacího základu pro rok 2009 je 141 330 Kč.

Řádek 12

Rozdíl mezi příjmy a výdaji OSVČ (řádek 1 – řádek 2).

Řádek 14a

Vyměřovací základ OSVČ se v roce 2009 stanovuje z 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji, tj. 0,50 x řádek 12. Pokud je tato částka menší než částka řádku 9, zapíše se částka řádku 9.

Řádek 14b

Pokud v roce 2009 byla OSVČ i zaměstnancem a součet vyměřovacího základu zaměstnance (úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance) a vyměřovacího základu OSVČ přesáhl částku 1 130 640 Kč, sníží se o tuto přesahující částku vyměřovací základ OSVČ.

Částka přesahující maximální vyměřovací základ (řádek 14a + řádek 3) – 1 130 640 Kč. Pokud je tato částka menší než 0, zapíše se 0.

Řádek 14c

Rozdíl mezi vyměřovacím základem OSVČ a částkou přesahující roční maximální vyměřovací základ za rok 2009 (řádek 14a - řádek 14b). Pokud je tato částka menší než 0, zapíše se 0.

Řádek 16

Pojistné za rok 2009 (0,135 x řádek 14c x řádek 5) : řádek 4. Zaokrouhleno na celé Kč nahoru.

7. Přeplatek (Doplatek)

Řádek 41

Úhm zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 2009, odvedených na účet ZP MV ČR a nevráceného přeplatku podle Přehledu za rok 2008, použitého na úhradu záloh v roce 2009. Zahnují se platby za rok 2009 provedené do 8. dne po skončení zdaňovacího období včetně. Nezahnují se platby penále, pokut, doplatky na základě dřívějších Přehledů a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec "osobou bez zdanitelných příjmů".

Řádek 43

Přeplatek (Doplatek) řádek 41 – řádek 16 (+) = PŘEPLATEK (-) = DOPLATEK

Doplatek pojistného za rok 2009 je **splatný do 8 dnů** po podání daňového přiznání za rok 2009. Pro tento účel sdělí OSVČ v Přehledu den, kdy podala, nebo měla podat daňové přiznání viz bod 3. Přiznání k dani z příjmů. **Od 1. ledna 2010 se za den platby pojistného považuje datum připsání na účet zdravotní pojišťovny** místo dosavadního data odepsání z účtu plátce, příkaz k úhradě nebo poštovní poukázku je nutné podat s dostatečným předstihem.

Prokázaný přeplatek, činí-li více než 50 Kč, poukáže příslušná pobočka ZP MV ČR na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh, penále atd.). Pojištěnec uvede, zda žádá o vrácení přeplatku nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. Přeplatky do výše 50 Kč jsou vždy převedeny na úhradu záloh na pojistné v dalším období.

8. Nová výše zálohy

Řádek 51

Výpočet výše zálohy $Z_{51} = (0,135 \times 0,50 \times \text{řádek 12}) : \text{řádek 4}$, zaokrouhleno na celé Kč nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy.

Řádek 52

Výpočet zálohy pro OSVČ, které byly v roce 2009 zaměstnány a součet řádku 3 a řádku 14a je větší než 1 707 048 Kč, pro ostatní OSVČ platí výše zálohy vypočtená v řádku 51. Částka přesahující maximální vyměřovací základ (řádek 14a + řádek 3) – 1 707 048. Pro částku menší než 0, zapíše se 0.

Řádek 53

Rozdíl mezi vyměřovacím základem OSVČ a částkou přesahující roční maximální vyměřovací základ pro rok 2010 (řádek 14a - řádek 52). Pokud je tato částka menší než 0, zapíše se 0.

Řádek 54

Výpočet výše zálohy $Z_{54} = 0,135 \times \text{řádek 53} : \text{řádek 4}$, zaokrouhleno na celé Kč nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy.

Typ zálohy

Při výpočtu minimální a maximální zálohy se pro rok 2010 vychází z průměrné mzdy v národním hospodářství. Minimální měsíční vyměřovací základ pro měsíce roku 2010 je roven částce 11 854,50 Kč. Maximální měsíční vyměřovací základ pro měsíce roku 2010 je 142 254 Kč. Minimální měsíční záloha v roce 2010 činí **1 601 Kč**, maximální měsíční záloha činí **19 205 Kč**. Nová výše zálohy z řádku 51 nebo 54 se stanoví prohlášením:

a) jsem OSVČ, pro kterou platí minimální vyměřovací základ - zapíše se částka vypočtená podle vzorce (max. 1 601 Kč).

b) jsem OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ - zapíše se částka vypočtená podle vzorce (max. 19 205 Kč).

c) jsem OSVČ, která je zároveň zaměstnána, samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem příjmů a nejsem povinná platit zálohy na pojistné - zapíše se nula.

Nová záloha musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán Přehled, a platí se ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný Přehled předložen v roce 2011. Změna zálohy v průběhu období podle předchozí věty je možná pouze v těchto případech: plátci je schválena „Žádost o snížení zálohy“, dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu – OSVČ musí platit zálohy vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu, změní se skutečnosti rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu, změní se skutečnosti rozhodné pro osvobození od platby záloh.

9. Datum vyplnění a podpis pojištěnce

Obecné informace, seznam jednotlivých pracovišť s čísly účtů a další informace je možno nalézt na internetové adrese: www.zpmvcr.cz, kde je rovněž k dispozici v sekci Formuláře „Přehled OSVČ za rok 2009“ odkud je možné formulář stáhnout, vyplnit na počítači, vytisknout a odeslat.

Současně nabízíme **elektronické podání** Přehledu OSVČ na našich webových stránkách v části zvané **E-komunikace**. Pro přihlášení použijte, pokud ještě nejste zaregistrováni, identifikační údaje (PIN a heslo), které jsme Vám v předchozím období přidělili a doručili. Podrobné informace získáte na naší **infolince 844 121 121** nebo e-mailem na adrese eformsplatce@zpmvcr.cz, kde si můžete v případě potřeby vyžádat opakovaně zaslání přístupových kódů.